

bellator, oris. subs. m. **bellatrix, icis.** adi. **FORMA** arch. duellator **PLAUT** Capt 68. duellatores optumi.; f. bellatrix **GLOSS** 2.411.53. bellatrix πολεμική. 4.591.35. pugnatrrix. **ETYM** bellare. **DLAT** bellatorius. [**FREQ** media **342** ^{indicia} **20** /d.c.m. **201** **PLAUT**] uocabulum omnibus Romanis commune, scriptis litterariis narrando argumentado aptis maxime usitatum, prosa paulo amplius quam uersu si numerum uideas, sed pro rata parte uersu abundantius; in tempore primitium est, usibus praecipue doctis et mediis, siquidem quotidianis quoque abundat; scriptis technicis non paucis, uario genere maxime ad rem militarem pertinentibus inuenitur; saec. III-V ec. eo maxime apparente.

VARIATIO		indicia	p ^{/d.c.m. subc.}
OPERUM	exponendo	38	13
	narrando	207	38
	argumentalis	81	11
	dramatica	9	20
	lyrica	4	14
	satirica	3	16
DIACHRONICA	III-II aec.	9	22
	I aec.	22	7,9
	I-II ec.	75	19
	III-V ec.	236	25
DIAPHASICA	quotidiana	9	16
	media	242	17
	docta	91	44
DIASTRATICA	litteraria	307	22
	technica	35	13
MODUS	prosa	269	18
	uersu	73	37

¶ subs. m. **a** is qui bellat, quod in initiis 'magni militis' notam saepe exhibet • ejecutor de la acción de bellare; este valor de 'el que participa en la guerra' presentaba frecuentemente, en sus inicios, el matiz de 'gran guerrero' **29-9** **LIV** 6.23.5. cunctatorem ex acerrimo bellatore factum. **30** **VAL** **MAX** 3.2.21. duobus factis ... quantus bellator fuerit cognoscetur.

quae nota postea deperdita est, nam ad militem certe designandum peruenit • valor que más tarde va perdiendo, pues acaba por designar directamente al 'soldado' [**HYPER** munus exercitus^a →**SIM** miles] **201** **PLAUT** Bacch 927. armis, equis, exercitu atque eximiis bellatoribus. **29-9** **LIV** 1.59.9. Romanos homines, uictores omnium circa populorum, opifices ac lapicidas pro bellatoribus factos. **116** **TAC** Ann 4.49. ingens multitudo bellatorum imbellium. **417-418** **OROS** Hist 1.8.6. amissis octoginta milibus bellatorum trepidus refugit.

in fine antiquitatis cum uir saepe inuenitur • al final de la Antigüedad, acompaña frecuentemente a uir [**SIM** miles] **390-406** **VULG** Chro I 28.3. Deus autem dixit mihi non aedificabis domum nomini meo eo quod sis uir bellator et sanguinem fuderis.

b1 duae significatiuae concreciones expertum est, quarum una ut latrunculus facta est • experimentó dos concreciones semánticas, una de ellas como 'peón' en un juego de mesa [**SIM** →latrunculus^b] **1** **Ov** Ars 3.359. latronum proelia ludat ... bellatorque sua prensus sine compare bellat.

b2 altera per uocabuli equus ellipsem quem adi. bellator pertinuerat, equum ad bellum aptum significauit • otra, debido a la elipsis de equus, al que calificaba el adj bellator, resultando en este solo el uso de 'caballo de guerra' [**HYPER** equus **SIM** doctum sonipes] **100-128** **IUV** 7.127. ipse feroci bellatore sedens curuatum hastile minatur. **390** **VEG** Mulom prol.11. circa equos probatissimos bellatores, acerrimum studium amoremque constat esse dominorum. **10** **SERV** Aen 10.891. BELLATORIS EQUI per quem bellum geritur.

Bellator. **FORMA** Bellatur. cognomen • ^{cognomen} Belátor [**HYPER** **NOMEN** uir] **INSCR** CIL 12.4548. Bellator Augusti libertus coiugi merenti. **171-230** **HD** 44871 Belgica, Diuodurum. Lucio Maternio Bellatori. **201-300** **HD** 69937 Britannia, Eburacum. Flauii Bellatoris decurionis coloniae Eboracensis. CIL 13.5722. hic in pace requiescit bone memoriae Bellatur.

adi. **c** qui bellum facit (f. bellatrix ut adi. tantum inuenitur, ad feminas, res ad militiam eiusque uirtutes pertinentes et ad urbem maxime bellicosam, quae Roma fuit) • que hace la guerra, guerrero, luchador o belicoso (el f. bellatrix solo aparece como adj., referido a mujeres, aspectos materiales de la milicia y a sus virtudes, así como a la ciudad guerrera por excelencia, que es Roma) [**REL** →bellicosus] **29-19** **VERG** Aen 1.493. Penthesilea furens, mediis ... in milibus ardet, ... bellatrix, audetque uiris concurrere uirgo. 12.614. extremo bellator in aequare Turnus palantis sequitur paucos. **8-12** **Ov** Trist 2.1.321. Nec mihi materiam bellatrix Roma negabat. **65** **HOMER** 172. Agamemnon ... quem sibi bellatrix delegit Graecia regem. **394-404** **CLAUD** Sext con 135. Incidit in magnam bellatricemque triremim. **10** **PS** **DOSITH** Mon. polemios bellator.

ut rixosus in malam partem interpretatus est • adquirió tintes peyorativos, próximos a 'pendenciero' **250** **COMM** Ins 1.7.12. Obsceni, furiosi, bellatores, impii uitae.